

Z a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 44. Zettortdeenâ 4tâ November 1837.

Zehkabs Jahna brahliis, Zebedeüs dehlis, tas fwehts apustuls, tappe tizzibas deht nonahwehts. — Apustulu darbi 12, 2.

(Stahste.)

Tas Kungs saweem mahzkleem jaw paa-preeksch fluddinaja: (Matteüs 24, 9.) Tad tee juhs nodohs mohkäs, un juhs nokaus, uu juhs tapseet eenihdeti no wisseem laudim manna wahrda deht. Un Jesus Kristus tahlak fakka: (Jahna ew. 16, 3.) To tee juuns tapchz darrihs, ka tee nei mannu Zehwu, nei manni pasihst. Schohs wahrduis nu redsam apleezinatüs, kad lassam, ka Zehkabs zeete. Tas Kehninsch Grohdus Zehkaba, Jahna brahli, leek noteesacht: tadeht, ka schis apustuls Kristus dshwoschamu, zeeschamu, mirschamu un augschamzelschamu, ar leelu spehku un drohschibu saweem lautineem passuddinaja. Ne ilgi, warr buht kahdus 44 gaddus pehz Kristus peedsimschanas, Zehkabs ta fwehta ewangeliuma deht, to nahwi zeete, un ar sawahm affiniim apleezinaja, ka Jesus irr tas Deewa Zehrs, kas neff tahs pasaules grehtus. Weens Deewabihjigs basnizas tehws, Alehmens no Aleksandrias pilsfata, Egiptes semme, rakita, ka tas zeetuma wirsneeks, kurrâ fargaschana Zehkabs no Grohdus nodohs bija, schi apustula leelu miblestibu un siipru tizzibu eeksch Kristus, kas patt nahwi redsoht ne sudde, arri essoht Zehkaba mahzkleis eeksch ta Kunga tappis un lihds ar scho apustuli noteesachts. Scho notiffumu kristigas grrahmatas tä stahsta: Tobs Kristus krussta nessejus un ta fwehta ewangeliuma mihlotajus Zehkabs preezigi apkohpe un sawu pulzinu jo deenäs jo wairak eeksch Kristus schehlastibas apstiprinaja un apmeerinaja. Wata draudse jo deenäs jo wairak lohzecku dabbuje k'acht

un to ar azzim redsoht redseja, ka Deews bija ar scheem. Zaur Jesus Kristus garra spehku Zehkabs tohs tummschus appaifinoja, tohs behdigus un gruhstirdigus atweeglinaja un tohs wahrgulischus un atstaktus apkohpe un eepreezinaja. Winna debbes mahziba to netizzigu firdis itt ka laustin falause un dauds pee Kristus schehlastibas atgreesahs. „Woi sinneet“ sawe winseh, „tä! ka juhs taggad dshwojeet sawa neschfihstiba, kuhtriba un eenaidiba; tä juhs meeru ne atraddiseet sawahm dwehseleh! Tizzeet eeksch Jesu Kristu, tad juhs tapseet no grehkeem isglabhti un lihds ar to, kas wisseem redsoht no mirroneem zehlehs un debbesis usbrauze, muhschigi dshwoseet. Ne tizzeet schihs pasaules preekeem un winnas kahribai; ne tizzeet sawai gudribai, nei sawam spehkam, nei sawai baggatibai eeksch laizigahm leetahm, bet tik weenigi turretees pee ta Kunga un winna schehlastibas-walstibas. Jesum Kristum tas spehks un gohds, ta warra un pestischana zaur to Zehwu, un tikkai zaur ta Dehla schehlastibu juhs meeru, dwehsels preeku un muhschigu dshwibu dabbusseet.“ Tä Zehkabs dauds un daschu kristija un sawai Kristus draudsei peewedde un bija daschu dwehseli ar to dshwu debbes barribu spirdsinajis. Bet to prettineeku firdis kas bija tee wariseri un preekschneeki, ne warreja riimtees un flussu palikt. Schee schrehe reisu reisahm pee Grohdu, lai jelle Zehkaba nokaujoht, winsch kaudis apmullinajoht. Tadeht arri tas Kehninsch Zehkaba lifke fafchrt, faisliht un zeetuna eemest. Nu Zehkaba Kristus pulzinam spehks un zerriba sudde; winnu mihsch mahzitais bija gubstihst; winna faldus dshwibs-wahrdus tee wairs ne spehje dsirdeht. Bet Zehkabs dseebaja pilns spehka no augschenes: „Kungs lai tawis pulzinsch ne

isniht! Vafargi tohs tawejus schinni behdu laizina!“ Un Grohdus wehl prohwe scho apustuli no Kristus-tizzibas atgreest: „Woi dsirbi? atfacki Kristus mahzibai un atgreesees! Tu nahwe eefi — woi tad wehl Jesu apleezinasi?“ Zehkabs jo drohscha prahã tam atfauz: „Lihds patt nahwi to darrischu!“ Woi ne sinni kã mans Kungs tabehl (Markus 3, 17.) pehrfona behrnu, manni, gohde? Sawu draudsi stary zitteem, kas sapulzejahs Zehkaba nahwi redseht schohs sawus mihtus eeraudsidams tas Deewa wihrs wehl mahza: „Eteidsetees pee Kristus juhs grehzineeki tad winsch juhs isglahhs no nahwes. Utgreeschetees no grehfeem tad juhs Deewu redseet. Tas Kungs Kristus tohs sawejus aplaimohs muhschigi debbestis.“ Wiltneeks mirsti! tã fauz puss traks tas Kehninsch. Bet Zehkabs pilns swehta garra: „Swehtigi irr tee kas ta Kunga deht behdas zeesch, jo teem buhs eepreezinateem tapt. Effeet lihgsini un drohschi manni mihti jo juhsu alga irr leela debbestis. Leela alga arri man buhs pee Jesus Kristus debbestis, kurras deht pehz ihfa brihscha sawu dsihwibu preezigs scho netizzigu rohkãs beigschu.“ Kluffu paleet tas swehts leezineeks ta Kunga. Bet tas zeetuma waktneeks pilns spehka un swehta garra fauz: „Es arri tizzu Jesum Kristum! lai mannas affinis tohp lihds isleetas.“ Schis Zehkabam apfaklu ferrahs un ar affarahm no jauna fauz: „es tizzu Kristum, kas arri man buhs schelligs! Tu Deewa wihrs Zehkabs fazziji: kas to Kungu peeneimm, to winsch weddihs sawã debbes preeka. Schè pee nahwes-wahrteem luhdsu: peedohd man, ka tewi lihds schim apfmejhju un wajaju. Sacki ka tu man peedohd un luhds lai tas Kungs man peedohd kã tu dauds un daschfahrt to fluddinaji.“ Bet Zehkabs wairs sawas preeka affaras ne spehj waldbiht; kriht sawam tizzibas draugam pee firds, to apkampj Jesus mihlestitã un leelã schehlastibã un eepreezina scho ta Kunga wahrda fazzidams: Vatecki! wehl schodeen tu ar mannum Jesus Kristus walstibã nahski! un abbi tizzibas un swehta garra pilni tappe noteefati. —

Debbestis muhsu teh wischka.

Bet muhsu dsihwoschana irr debbestis, no kurrenes mehß arri gaidam to Pesiitaju, to Kungu Jesu Kristu. Wislip. 3.

Rahdus puffedescha fintu gaddus pehz Jesus Kristus peedsimschanas, waldija Stomas pilfata, kã Keisers, weens breefnigs eenaidneeks tahs Kristus draudses. Schi wahrds bij Dezius. Leels un warrigs buhdams schis wajaja un mohzija tohs Kristus kruska tizzigus kã sinndams un saprasdams. Dauds tappe fadefinati un ar sohmini nomaitati: dauds slihzinati, pakahrti un baddu nonahweti. Un kas tik wisseem dsirdohd Kristus wahrdu peeminneja un to krusku mihtoja, fajutte ahtri ta Keijera dusmibu. — Rahdureis atwedd pee schi Kristus wajajataja weenu wezzu firmgalwu saldatu, kas Kristus kruskam pa wissam padeweess. Tas, Teofilus nosaukts, bija no Dezius wakt-saldateem. Gan Keisers niknumu rahd, gan plohsahs un draud: bet wezzitis, kas Kristus krusku mihle un Kristus wahrdu turr, smeijahs pah to. „Tew slikti klahsees, wezzais, ja no sawas mulkibas ne atgreesees. Tawa galwa kã sneegs no wezzuma, tomehr wehl neekeem tizzi! Ja ne atstahki no Kristus kruska un Kristus wahrda, tew nahwes sohdu dohschu.“

„Ur preeku schkirrohs no schihs behdu-dsihwoschanas kas man jaw fenn apnikkusi. Kas Kristus krusku peeneimm un Kristus wahrdam tizz, tas zittur tehwu semni gaida. Un kad tu manni nokautu un fadefinatu, es tatschu ne mirschu, kã tu dohima bet eeschu pee sawu Deewu kur Kristus miht. Jo nahwe wedd dsihwibã tohs Kristus tizzigus: Kam schè kappa mallã schi laiziga faulite noreete, tur jauns rihts sahkahs. Tee mirst un tomehr tur no jauna dsihwoht un Kristus krusku un wahrdu zeenihht sah.“

Bet tas Keisers sawas dusmas fakka: „Kad nahwe tewi ne sabaida, tad tewi aisfubtischi un schkirschu no tehwo-semmes un draugeem tahkã tukfnesi. Un kad tur beidsohht bes spehka un

paliga ar nahwi zihniſees, tad apdohma, fa
Kriſtus fruſts un Kriſtus wahrds tew to padar-
rija.“

„Labi! tas Kriſtus draugs fakka: Nißdſenn
manni no ſchejenes es taiſchu buhſchu ſawâ teh-
ſemme pee Kriſtus fruſta. Kur es einu, tur
manna tehwiſchka manâ ſirdi. Woi tu ne
effi pehz ſwaignehm ſtattijees: tur manna mah-
jas weeta. Tu Kriſtus fruſtu un Kriſtus wahrdu
ne paſihſti, tadeht tik ſinni no ſemmes tumſi-
baß, bet ne no debbes gaiſchuma. Es ar preeku
eefchu kur manni ſubtiſi, jo ne Rohma, ne
wiſſa paſaule man Kriſtus fruſtu un wahrdu
ſpehj nedſ doht nedſ nemt, pee Kriſtus buhſchu
muhſchigâ preekâ un dſihwibâ.“ — „Kad tu to
fruſtu Kriſtus ne atſtaſti, tas Keiſers puß
traks eefauzahß, tewi ar ugguni no Kriſtus
ſchkirſchu. Man bail, tawß Kriſtus=Deerß,
tewi no nahwes ne ißglaßß.“ Malka tohp
ſalikta, tas wezzais meerigs wirſu kaſpj. Un
gaiſchafi ugguns=leefmâß wiſch Kriſtus fruſt
un wahrdu paſluddina ſawu apſkaidrotu waigu
prett debbes greeſdams. Wehl mirſtoht ſirm-
galwis Kriſtus fruſtu un Kriſtus wahrdu ap-
leezina, ſaukdams: „Kungs, kad tu ee-eij
ſawâ debbes=walſtibâ, tad peeminni manniß.“
To runnais tas ſalbahs mirſt. Bet af! tas
Keiſers wairß ne warr meerigs buht. Tee ſal-
data wahrdi: „Kungs peeminni manniß!“ tam
ſirdi lauſtin lauſch. Tas paleek jo deenâß jo
wahjaks un kad beidſoht ne fo wairß ne ſpehj,
tad ar nahwi zihnidamees, ſawas rohkß prett
debbefim zell un fakka: „Kungs, kad tu ee-eij
ſawâ debbes=walſtibâ, tad peeminni manniß!“
un mirſt.

Andreas Bergmann.

Deewu wairak jabihſtaks, nedſ
zilwekus.

Wahzu Keiſers Wridrikis I., ſas 12tâ ſimts
gadskahtâ dſihwoja, atbildeja us to jautafcha-
nu: Kurrus zilwekus wiſch pahr wiſſeem wai-
rak zeenijoh? „tohs, ſas Deewu wairak
bihſtaks, nedſ manniß.“

Us pawehleſchanu tahß Keiſerifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis 1c. 1c. 1c.,
tohp no Krohna Wahrbales pagasta teefas wiſſi tee
kam kahdas taiſnas parradu praſſiſchanaß pee ta no=
mirruſcha Krohna muſſchas Niſorges ſainneeka Katsch-
pawel Andreja jeb pee wiſſa atlikkuſchas mantas
buhſtu, uſaizinati: 4 neddeku ſtarpâ, un wiſſweh-
lak lihds 17tu Nowember f. g. pee ſaudeſchanaß ſa-
was teefas ar ſtaidrahm parahdiſchanaſhm pee ſchiß
pagasta teefas peeteiktees, jo tad ta peeminneka
manta uhtrupê tiks pahrohta. Wahrbales pagasta
teefa, 20tâ Oktober 1837. 2

M. Sommer, peefehdetais.

S. Seegrün, pagasta teefas ſrihweris.

Us pawehleſchanu tahß Keiſerifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis 1c. 1c. 1c.,
tohp no Krohna Wahrbales pagasta teefas, wiſſi tee
kam kahdas taiſnas parradu praſſiſchanaß pee ta no=
mirruſcha Krohna muſſchas Niſorges ſainneeka Ehrß-
gallu Jehkaba buhſtu, uſaizinati, wiſſwehlaß lihds
20tu Nowember f. g. ar ſawahm praſſiſchanaſhm,
un labbahm parahdiſchanaſhm pee ſchiß pagasta tee-
ſas peeteiktees, jo tad wiſſa atlikkuſe manta uhtrupê
tiks pahrohta; ſas noliktâ laikâ ne peeteikſees, weh-
lak wairß ne tiks klaufihtß un ſaudehß ſawu teefu.
Wahrbales pagasta teefa, 20tâ Oktober 1837. 2

M. Sommer, peefehdetais.

S. Seegrün, pagasta teefas ſrihweris.

Us pawehleſchanu tahß Keiſerifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis 1c. 1c. 1c.,
tohp no leelas Seffawas pagasta teefas wiſſi tee, kam
kahdas taiſnas praſſiſchanaß pee ta lihdsſchinniga
leelas Seffawas ſainneeka Nahrnu Pehtera buhſtu,
pahr kurre manta konkurſe ſpreesta, uſaizinati, 2
mehneſchu ſtarpâ, prohti lihds 2tru Dezember f. g.
pee ſchiß pagasta teefas peeteiktees un ſagaibht fo
teefa pehz likkumeem ſpreediß. Leelas Seffawas pa-
gasta teefa, 2trâ Oktober 1837. 1

(L. S.) ††† Kauku Jehkabs, peefehdetais.
(Nr. 123.) Fr. Heintz, pagasta teefas ſrihweris.

Us pawehleſchanu tahß Keiſerifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis 1c. 1c. 1c.,
tohp no Gawefes pagasta teefas ſinnamu darrihtß,
fa Gawefes Kraggu Unſcha mahjâß weens raunds ſirgß,
4 gaddus wezß ar baltu peeri, un weena rauda keh-
we 6 gaddus wezza ar baltu peeri, peeklihuſchi,
ſam ſchee ſirgi ſubduſchi, teek uſaizinati, lihds 15tu

November f. g. ar skaidrahm parahdischanahm pee schihš teefas peeteiktees. Garwes pagasta teefa, 15tâ Dktober 1837. I
 (L. S.) ††† Mattihš Rosenberg, pagasta wezzakais.
 (Nr. 213.) J. Beltsohn, pagasta teefas skrihweris.

derr, kam buhš 6 nebbetu starpâ pee schihš teefas peeteiktees, ja to ne darrihš, fehwi pagasta lahdei par labbu pahrdohš.
 Krohna Wirzawas pagasta teefa, tai 2trâ Dktober 1837. I

Ullmann, peefehdetais.
 J. Henko, pagasta teefas skrihweris.

No Arischumuischas pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kabdas taisnas parradu passifchanas pee ta Arischumuischas fainneeka Ruschu Zehkaba buhtu, pahr kurra mantu inventariuma = truhkuma, magasihnes un zittu parradu deht konkurse spreesta, usaizinati, lihbs 2tru Dezember f. g. pee schihš pagasta teefas peeteiktees, jo pehz schi termina, neweens ar sawahm prassifchanahm wairs ne tiks klausibts. Arischumuischas pagasta teefa, 9tâ Dktober 1837. I
 (L. S.) ††† Raggu Ernsts, peefehdetais.
 (Nr. 57.) Frd. Stobbe, pagasta teefas skrihweris.

Zaur scho teef sinnamu darrihts, ka 9tâ November f. g. preekschpufdeenas Krohna Wirzawas pagasta teefas namnâ 3 puhri kweeschu, 25 puhri rudhu, 12 puhru meeschu un 25 puhri ausu wairakfohlitajam tiks pahrdohiti. Krohna Wirzawâ, 28tâ Dktr. 1837.

Ullmann, pagasta wezzakais.
 (Nr. 393.) J. Henko, pagasta teefas skrihweris.

Diwu gabdu wezza behra fehwe pee Krohna Wirzawas Selta krohga eeksch krummeem flimma atrasta 2imâ September f. g. Râ leekahš ta no sagleem pahrdofhta un tur tad atstahita. Kam schi fehwe pee-

Zai 17tâ November f. g. pee Kalnzeema pagasta teefas daschadas leetas uhtrupê pahrdohš. Kalnzeemâ, 20tâ Dktober 1837. 2
 (Nr. 153.) Purnall Klahw, pagasta wezzakais.
 (L. S.) Hildebrand, pagasta teefas skrihweris.

Naudas, labbibas un prezzu tirguš us plazzi. Nihgâ tanni 25tâ Dktober 1837.

		Sudraba nauda.				Sudraba nauda.	
		Rb.	Rp.			Rb.	Rp.
3 rubli 60 kap. papihru naudas gelbeja	—	I	—	I pohds kannepu	tappe maksahts ar	—	80
5 — papihru naudas	—	I	39	I — linnu labbakas surtes	—	2	—
I jauns dahlderis	—	I	32	I — — flittakas surtes	—	I	80
I puhrs rudhu	tappe maksahts ar	I	15	I — tabaka	—	—	65
I — kweeschu	—	I	80	I — dselses	—	—	75
I — meeschu	—	I	—	I — sweesta	—	I	80
I — meeschu = putrainmu	—	I	40	I muzza filku, preechu muzza	—	5	30
I — ausu	—	—	55	I — — wihkschnu muzza	—	5	50
I — kweeschu = miltu	—	2	30	I — farkanas fahls	—	6	—
I — bihdeletu rudhu = miltu	—	I	50	I — rupjas leddainas fahls	—	5	—
I — rupju rudhu = miltu	—	I	25	I — rupjas baltas fahls	—	4	50
I — firnu	—	I	50	I — smalkas fahls	—	4	30
I — linnu = sehklas	—	3	—	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu wesnâ maksâ.			
I — kannepu = sehklas	—	I	20				
I — kimmenu	—	5	—				

W r i h w d r i e k e h t.

No jahrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffes: Hofrath von Braunschweig, graham. pahrluhkotais.
 No. 409.